Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 4. mája 2016*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom — Článok 4 ods. 3 ZEÚ — Článok 288 ZFEÚ — Smernica 2000/60/ES — Politika Únie v oblasti vodného hospodárstva — Článok 4 ods. 1 — Zabránenie zhoršeniu stavu útvarov povrchovej vody — Článok 4 ods. 7 — Výnimka zo zákazu zhoršenia — Nadradený verejný záujem — Povolenie na výstavbu vodnej elektrárne na rieke Schwarze Sulm (Rakúsko) — Zhoršenie stavu vody“

Vo veci C-346/14,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 18. júla 2014,

Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve, C. Hermes a G. Wilms, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Rakúskej republike, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

žalovanej,

ktorú v konaní podporuje:

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, Z. Petzl a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastník konania,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: podpredseda Súdneho dvora A. Tizzano, vykonávajúci funkciu predsedu prvej komory, sudcovia F. Biltgen, E. Levits, M. Berger a S. Rodin (spravodajca),

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 3. septembra 2015,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

1 Európska komisia svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Rakúska republika si tým, že riadne neuplatnila ustanovenia článku 4 ods. 1 smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 2000, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 275) v spojení s článkom 4 ods. 7 tejto smernice, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z ustanovení článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 288 ZFEÚ.

Právny rámec

Právo Únie

2 Odôvodnenia 11, 19, 25, 26 a 32 smernice 2000/60 znejú:

„(11) V súlade s článkom 174 zmluvy [ZFEÚ] má politika spoločenstva týkajúca sa životného prostredia prispievať k presadzovaniu cieľov zachovania, ochrany a zvyšovania kvality životného prostredia pri rozvážnom a racionálnom využívaní prírodných zdrojov a má byť založená na princípoch predchádzania dôsledkom a na princípoch realizácie preventívnych opatrení, nápravy poškodenia životného prostredia predovšetkým pri jeho zdroji a že znečisťovateľ platí.

…

(19) Táto smernica sa zameriava na zachovávanie a zlepšovanie vodného prostredia v spoločenstve. Tento účel sa v prvom rade týka kvality príslušných vôd. Regulácia množstva je pomocným prvkom pri zabezpečovaní dobrej kvality vody, a preto treba prijať aj opatrenia týkajúce sa množstva vôd, slúžiace cieľu zabezpečenia dobrej kvality vôd.

…

(25) Je potrebné vytvoriť všeobecne platné definície kvalitatívneho a, ak je to relevantné pre účel ochrany životného prostredia, aj kvantitatívneho stavu vôd. Na zabezpečenie dosiahnutia dobrého stavu povrchovej a podzemnej vody v spoločenstve a zabránenie zhoršovaniu stavu vôd na úrovni spoločenstva majú byť stanovené environmentálne ciele.

(26) Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať. Okrem požiadaviek na dosiahnutie dobrého stavu je v podzemnej vode potrebné identifikovať a zvrátiť akýkoľvek významný a trvalý vzostupný trend koncentrácie akejkoľvek znečisťujúcej látky.

…

(32) Za špecifických podmienok môžu existovať dôvody na výnimky z požiadavky zabránenia ďalšieho zhoršovania alebo dosiahnutia dobrého stavu, ak je zlyhanie výsledkom nepredvídaných alebo výnimočných okolností, ako najmä povodní a sucha, alebo z dôvodu nadradeného verejného záujmu, nových zmien fyzikálnych charakteristík útvaru povrchovej vody alebo zmien hladiny útvarov podzemnej vody, za predpokladu, že sa podniknú všetky uskutočniteľné opatrenia na zmiernenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru.“

3 Článok 4 smernice 2000/60 nazvaný „Environmentálne ciele“ v odseku 1 písm. a) stanovuje:

„1. Pri realizácií programov opatrení špecifikovaných v plánoch vodohospodárskeho manažmentu povodia:

a) pre povrchové vody
   i) členské štáty vykonajú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody, **v** súlade s odsekmi 6 a 7 a bez toho, aby bol dotknutý odsek 8;
   ii) členské štáty budú chrániť, zlepšovať a obnovovať všetky útvary povrchovej vody, s ohľadom na platnosť bodu iii) pre umelé a výrazne zmenené vodné útvary, s cieľom dosiahnutia dobrého stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia platnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť predlžovanie termínov v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8;
   iii) členské štáty budú chrániť a zlepšovať všetky umelé a výrazne zmenené vodné útvary s cieľom dosiahnutia dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu povrchovej vody najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice, v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe V, s podmienkou uplatniť rozšírené ustanovenia v súlade s odsekom 4 a s využitím odsekov 5, 6 a 7, bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia odseku 8;
   iv) členské štáty zavedú potrebné opatrenia v súlade s článkom 16 ods. 1 a 8 s cieľom postupného zníženia znečistenia spôsobeného prioritnými látkami a zastavenia alebo postupného ukončenia emisií, vypúšťania a únikov prioritných rizikových látok

bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia príslušných medzinárodných dohôd uvedených v článku 1 pre príslušné zmluvné strany“.

4 Článok 4 ods. 7 smernice 2000/60 znie:

„Členské štáty neporušia túto smernicu, keď:

— je neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej alebo podzemnej vody dôsledkom nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvaru povrchových vôd alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo

— sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka

a súčasne sú splnené všetky nasledujúce podmienky:

a) uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav vodného útvaru;

b) dôvody úprav alebo zmien sú menovite uvedené a vysvetlené v pláne vodohospodárskeho manažmentu povodia vyžadovaného článkom 13 a ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov;

c) dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny sú dôvodmi nadradeného verejného záujmu a/alebo prínos z dosiahnutia cieľov stanovených v odseku 1 pre životné prostredie a spoločnosť prevažuje nad prínosom nových úprav alebo zmenami pre ľudské zdravie, udržaním ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľným rozvojom a

d) očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru, nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.“

5 Podľa článku 13 smernice nazvaného „Plány vodohospodárskeho manažmentu povodia“:

„1. Členské štáty zabezpečia vypracovanie plánu vodohospodárskeho manažmentu povodia pre každé správne územie povodia ležiace úplne na ich území.

…

6. Plány vodohospodárskeho manažmentu povodia budú zverejnené najneskôr do deviatich rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

7. Plány vodohospodárskeho manažmentu povodia budú revidované a aktualizované najneskôr do 15 rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tejto smernice a následne každých šesť rokov.“

Rakúske právo

6 Ustanovenie § 21a Wasserrechtsgesetz (zákon o vode) vo svojom znení uplatniteľnom v predmetnej veci (ďalej len „WRG“) znie:

„1. Ak sa po priznaní povolenia zistí, najmä vzhľadom na výsledky inventúry (§ 55d), že napriek dodržaniu podmienok a pravidiel uvedených v rozhodnutí o povolení alebo v iných ustanoveniach verejné záujmy (§ 105) nie sú dostatočne chránené, orgán musí s výhradou § 52 ods. 2 druhej vety stanoviť ďalšie podmienky alebo nevyhnutné podmienky v súlade so súčasným stavom techniky (§ 12a) na účely dosiahnutia tejto ochrany, stanoviť ciele úpravy a uložiť povinnosť predložiť príslušné dokumenty projektu a týkajúce sa úpravy, dočasne alebo trvalo obmedziť druh a rozsah používania vody alebo dočasne alebo trvalo zakázať používanie vody.

2. Orgán musí poskytnúť primerané lehoty, aby umožnil vykonanie povinností uložených podľa odseku 1, ako aj plánovanie požadovaných opatrení na úpravu a predloženie príslušných dokumentov projektu; pokiaľ ide o nevyhnutné náležitosti dokumentov projektu, použije sa § 103. Tieto lehoty sa musia predĺžiť, ak povinná osoba preukáže, že bez svojho zavinenia nemôže dodržať lehotu. Včasné podanie žiadosti o predĺženie prerušuje lehotu. Ak lehota uplynie bezvýsledne, § 27 ods. 4 sa použije *mutatis mutandis*.

3. Orgán nemôže uložiť opatrenia v zmysle odseku 1, ak sú tieto opatrenia neprimerané. V tomto rámci sa uplatnia tieto zásady:

a) náklady spojené s uskutočnením týchto opatrení nesmú byť neprimerané vzhľadom na očakávaný účinok, pričom sa musí zohľadniť druh, množstvo a nebezpečnosť účinkov a zásahov spojených s používaním vody, ako aj trvanie používania, rentabilita a technická osobitosť používania vody;

b) v prípade zásahu do už existujúcich práv sa zvolí iba prostriedok, ktorý do nich vzhľadom na sledovaný cieľ zasahuje čo najmenej;

c) rôzne zásahy možno uložiť postupne.

…

4. V prípade existencie povoleného plánu obnovy (§ 92) alebo programu obnovy (§ 33d) nemôžu ísť opatrenia uvedené v odseku 1 nad rámec tohto plánu alebo programu.

5. Odseky 1 až 4 sa uplatňujú *mutatis mutandis* aj na iné zariadenia a povolenia v zmysle ustanovení tohto spolkového zákona.“

Konanie pred podaním žaloby

7 Rozhodnutím z 24. mája 2007 Landeshauptmann der Steiermark (hajtman spolkovej krajiny Štajersko, Rakúsko) povolil výstavbu vodnej elektrárne na rieke Schwarze Sulm, ktorá preteká Rakúskom (ďalej len „rozhodnutie z roku 2007“).

8 V priebehu októbra 2007 zaslala Komisia Rakúskej republike výzvu, ktorou upriamila jej pozornosť na nezlučiteľnosť projektu dotknutého rozhodnutím z roku 2007 (ďalej len „spochybnený projekt“) s článkom 4 ods. 7 smernice 2000/60. Podľa Komisie hajtman Štajerska prijal toto rozhodnutie bez toho, aby predtým preskúmal, či zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm z „veľmi dobrého“ na „dobrý“, ktoré malo vykonanie tohto rozhodnutia spôsobiť, zodpovedá nadradenému verejnému záujmu v zmysle článku 4 ods. 7 písm. c) tejto smernice.

9 V priebehu januára 2008 Rakúska republika v odpovedi na túto výzvu vysvetlila, že výnimka zo zákazu zhoršenia upravená v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60 bola odôvodnená nadradeným verejným záujmom viac využívať obnoviteľné zdroje energie, ako je energia z vodnej elektrárne.

10 V priebehu roka 2009 Rakúska republika v súlade s článkom 13 ods. 1 smernice 2000/60 uverejnila plán vodohospodárskeho manažmentu povodia týkajúci sa povodia dotknutého spochybneným projektom na výstavbu vodnej elektrárne (ďalej len „plán z roku 2009“). Podľa tohto plánu, ktorého prijatiu predchádzala konzultácia s verejnosťou v riadnej a náležitej forme v súlade s článkom 14 tejto smernice, sa stav útvaru povrchovej vody tejto rieky považoval za „veľmi dobrý“.

11 V priebehu januára 2010 Komisia odložila konanie o porušení po tom, čo ju rakúska republika informovala, že rozhodnutie 2007 bolo zrušené zo strany Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft (Spolkové ministerstvo pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a správu vôd, Rakúsko) v nadväznosti na správny opravný prostriedok ktorý podal wasserwirtschaftliches Planungsorgan (orgán pre plánovanie správy vôd, Rakúsko).

12 V priebehu marca 2012 Verfassungsgerichtshof (Ústavný súd, Rakúsko) rozhodol, že právo orgánu pre plánovanie správy vôd na podanie žaloby nebolo v súlade s ústavou. V dôsledku toho Rakúska republika dospela k záveru, že rozhodnutie ministerstva o zrušení rozhodnutia z roku 2007 sa stalo bezpredmetným, že toto rozhodnutie opäť nadobudlo platnosť a nebolo už možné ho napadnúť pred vnútroštátnym súdom.

13 V priebehu novembra 2012 Rakúska republika vyjadrila úmysel začať konanie o preskúmaní rozhodnutia z roku 2007 v zmysle § 21a WRG a v tomto rámci prehodnotiť stav útvarov povrchovej vody dotknutého spochybneným projektom s cieľom prispôsobiť pôvodné povolenie stavu techniky spolu so spresnením, že prvé výsledky tohto vyhodnotenia bude možné očakávať až začiatkom roka 2014.

14 Na žiadosť Komisie Rakúska republika vysvetlila v priebehu decembra 2012, že napriek tomuto konaniu o preskúmaní výstavba vodnej elektrárne môže ihneď začať na základe povolenia udeleného rozhodnutím z roku 2007.

15 Dňa 26. apríla 2013 Komisia zaslala Rakúskej republike výzvu, v ktorej jej vytýkala porušenie článku 4 ods. 1 smernice 2000/60 a nesprávne uplatnenie, pokiaľ ide o projekt „elektrárne Schwarze Sulm – etapa A stavebných prác“, výnimky zo zákazu zhoršenia stanovenej v článku 4 ods. 7 tejto smernice.

16 Dňa 15. júla 2013 Rakúska republika Komisii odpovedala, že konanie o preskúmaní ešte prebiehalo a že výsledky sa očakávali začiatkom septembra 2013. Rovnako vysvetlila, že v rámci tohto konania zohľadní „vnútroštátne usmernenia na hodnotenie udržateľného využívania energie z vodnej elektrárne“.

17 Dňa 19. novembra 2013 Rakúska republika zaslala Komisii svoje dodatočné pripomienky, v ktorých ju informovala, že hajtman Štajerska prijal 4. septembra 2013 rozhodnutie potvrdzujúce rozhodnutie z roku 2007 (ďalej len „rozhodnutie z roku 2013“).

18 Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru však vyplýva, že na prijatie rozhodnutia z roku 2013 sa hajtman Štajerska opieral o okolnosť, že stav povrchovej vody rieky Schwarze Sulm mal byť posúdený pred samotným vykonaním spochybneného projektu ako „dobrý“ a už nie ako „veľmi dobrý“ a že z dôvodu tejto deklasifikácie mohol byť tento projekt vykonaný bez toho, aby bola nevyhnutná výnimka zo zákazu zhoršenia v zmysle článku 4 ods. 7 smernice 2000/60.

19 Dňa 9. októbra 2013 Spolkové ministerstvo pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a správu vôd podalo na Verwaltungsgerichtshof (Správny súd, Rakúsko) žalobu o neplatnosť rozhodnutia z roku 2013. Keďže táto žaloba, ktorá sa naďalej prejednáva ku dňu tohto rozsudku, nemá odkladný účinok, investor spochybneného projektu mohol pokračovať vo výstavbe vodnej elektrárne.

20 Dňa 21. novembra 2013 Komisia zaslala Rakúskej republike odôvodnené stanovisko, v ktorom svoje výhrady potvrdila. Dňa 21. januára 2014 tento členský štát odpovedal, že rozhodnutie z roku 2007 bolo z jeho hľadiska v súlade s článkom ods. 1 smernice 2000/60.

21 Keďže Komisia považovala tieto vysvetlenia Rakúskej republiky za nedostatočné, podala predmetnú žalobu.

O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania a predloženie nových dôkazov

22 Po prednesení návrhov generálnej advokátky Komisia podala 30. novembra 2015 návrh na opätovné začatie ústnej časti konania a ako aj návrh, aby sa jej umožnilo predložiť nové dôkazy podľa článku 83 a článku 128 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, a predložila mu projekt „Národný vodohospodársky plán na rok 2015“, uverejnený 21. januára 2015 Spolkovým ministerstvom pre poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo, životné prostredie a správu vôd.

23 Treba najskôr konštatovať, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a Rokovací poriadok Súdneho dvora neupravujú možnosť účastníkov konania podať pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom (uznesenie zo 4. februára 2000, Emesa Sugar, C-17/98, EU:C:2000:69, bod 2, a rozsudok zo 6. septembra 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, bod 29).

24 Pokiaľ ide o opätovné začatie ústnej časti konania, treba pripomenúť, že Súdny dvor môže bez návrhu alebo na návrh generálneho advokáta, alebo tiež na návrh účastníkov konania nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania v súlade s článkom 83 svojho rokovacieho poriadku, ak usúdi, že nemá dostatok informácií alebo že vec má byť rozhodnutá na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nevyjadrili (pozri rozsudky z 3. marca 2009, Komisia/Rakúsko, C-205/06, EU:C:2009:118, bod 13, a zo 6. septembra 2012, Döhler Neuenkirchen, C-262/10, EU:C:2012:559, bod 30).

25 Pokiaľ ide nakoniec o predloženie dôkazov po skončení písomnej časti konania v súlade s článkom 128 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, toto ustanovenie uvádza, že účastník konania, ktorý chce predložiť takéto dôkazy, odôvodní omeškanie s ich predložením a predseda môže na návrh sudcu spravodajcu po vypočutí generálneho advokáta určiť druhému účastníkovi konania lehotu na vyjadrenie k týmto dôkazom.

26 V prejednávanej veci sa Súdny dvor domnieva, že má dostatok informácií na to, aby rozhodol, a keďže vec nie je potrebné rozhodnúť na základe tvrdení alebo nových dôkazov, ku ktorým sa účastníci konania nevyjadrili, nie je opodstatnené návrhom Komisie vyhovieť.

O žalobe

Argumentácia účastníkov konania

27 Komisia Rakúskej republike v podstate vytýka, že si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 4 ods. 1 a 7 smernice 2000/60 tým, že povolila výstavbu vodnej elektrárne na rieke Schwarze Sulm.

28 Komisia sa totiž domnieva, že rozhodnutie z roku 2007 porušuje povinnosť, ktorú článok 4 ods. 1 písm. a) bod i) smernice 2000/60 ukladá členským štátom, a to vykonať potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody.

29 Komisia v tejto súvislosti tvrdí, že túto povinnosť mal hajtman Štajerska ku dňu, keď prijal toto rozhodnutie, zatiaľ čo uverejnenie plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia sa stalo povinným podľa článku 13 ods. 6 smernice 2000/60 až od 22. decembra 2009.

30 Komisia odôvodňuje svoj postoj vyhlásením, že vzhľadom na ustanovenia článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 288 ZFEÚ sa členské štáty mali zdržať v období medzi 22. decembrom 2000, keď nadobudla účinnosť smernica 2000/60, a 22. decembrom 2009, keď uplynula lehota podľa článku 13 ods. 6 tejto smernice na uverejnenie plánov manažmentu, prijímania ustanovení, ktoré by mohli vážne ohroziť uskutočnenie cieľa stanoveného článkom 4 tejto smernice. Ustanovenia tohto článku mali byť dodržiavané už počas tohto obdobia.

31 Podľa Komisie však spochybnený projekt môže spôsobiť zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm v rozpore so zákazom zhoršenia podľa článku 4 ods. 1 smernice 2000/60. Totiž, zatiaľ čo rozhodnutie z roku 2007 vyhodnotilo tento stav za „veľmi dobrý“, tento projekt tento stav znížil na „dobrý“ a v dôsledku toho spôsobil jeho zhoršenie. V tomto ohľade sa Komisia domnieva, že sa nemôže zohľadniť na účely určenia existencie takéhoto zhoršenia skutočnosť, že hajtman Štajerska rozhodnutím z roku 2013 nakoniec posúdil ten istý stav za „dobrý“, keďže toto posledné uvedené rozhodnutie nebolo prijaté v súlade s procesnými požiadavkami stanovenými v článkoch 13 a 14 tejto smernice. Nemožno sa tak domnievať, napriek deklasifikácii úrovne stavu vôd vykonanej týmto posledným uvedeným rozhodnutím, že tento projekt nespôsobí zhoršenie tohto stavu.

32 Za týchto podmienok sa Komisia domnieva, že rozhodnutie z roku 2007, ktoré povolilo spochybnený projekt, mohlo byť zákonne odôvodnené iba vtedy, ak boli splnené podmienky požadované článkom 4 ods. 7 smernice 2000/60 na povolenie výnimky zo zákazu zhoršenia. Komisia však tvrdí, že Rakúska republika ani riadne nepreskúmala, či táto výnimka mohla byť platne uplatnená, ani, v každom prípade, dostatočne neodôvodnila použitie tejto výnimky.

33 Komisia v tomto ohľade zdôrazňuje, že Rakúska republika mala zohľadniť skutočnosť, že kapacita vodnej elektrárne dotknutej rozhodnutím z roku 2007 bude „zanedbateľná“ vzhľadom na regionálnu a národnú výrobu elektrickej energie z vodnej elektrárne. Tento členský štát ani nevykonal šetrenia týkajúce sa prípadných náhradných lokalít a ani sa nezamýšľal nad inými zdrojmi energie z obnoviteľných zdrojov na rozdiel od požiadaviek stanovených v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60. V dôsledku toho zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm, ktoré spôsobí spochybnený projekt, nemôže byť odôvodnené na základe tohto ustanovenia.

34 Rakúska republika sa domnieva, že táto žaloba je neprípustná, keďže na jednej strane nie je dostatočne jasná a presná, najmä pokiaľ ide o výhradu založenú na údajnom porušení povinností podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 288 ZFEÚ, a keďže na druhej strane Komisia je príslušná iba preskúmať, či vnútroštátne orgány riadne dodržali procesné povinnosti upravené v smernici 2000/60 a nemôže kontrolovať posúdenie týchto orgánov, pokiaľ ide o dôvodnosť osobitného projektu a zváženie záujmov vykonané týmito orgánmi na základe článku 4 ods. 7 tejto smernice.

35 Subsidiárne Rakúska republika vo veci samej pripúšťa, že od roku 2007 nemala právo prijať všeobecné alebo špecifické opatrenia, ktoré by mohli vážne ohroziť uskutočnenie cieľov stanovených smernicou 2000/60.

36 Podľa Rakúskej republiky však rozhodnutie z roku 2007 mohlo platne povoliť, bez toho, aby porušilo tieto ciele smernice, projekt vodnej elektrárne prípadne spôsobujúci zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody, keďže podmienky stanovené článkom 4 ods. 7 tejto smernice boli dodržané.

37 Rakúska republika v tomto ohľade zdôrazňuje, že rozhodnutie z roku 2007 bolo prijaté po skončení konania, v ktorom bolo celkové stanovisko týkajúce sa existencie nadradeného verejného záujmu súvisiaceho so spochybneným projektom analyzované a právne posúdené a konkrétne zohľadnilo ciele smernice 2000/60 a účinky tohto projektu na regionálne a miestne osobitosti. V tejto súvislosti Rakúska republika zdôrazňuje, že zohľadnila štúdiu Institut für Elektrizitätswirtschaft und Energieinnovation (Inštitút pre správu elektrickej energie a inováciu v oblasti energií, Rakúsko) Technische Universität Graz (Technická univerzita Graz, Rakúsko), ktorá vysvetľuje dôvody a výhody tohto projektu, ako aj jeho vplyv na životné prostredie.

38 Rakúska republika tvrdí, že na rozdiel od toho, čo uvádza Komisia, príslušný orgán nevychádzal zo zásady, že výroba energie z vodnej elektrárne vždy zodpovedá nadradenému verejnému záujmu a predstavuje všeobecnú výnimku z cieľov smernice 2000/60, ale celkovo preskúmal konkrétny regionálny význam a miestne vplyvy výstavby vodnej elektrárne na rieke Schwarze Sulm.

39 Nakoniec Rakúska republika tvrdí, že hajtman Štajerska mal pri prijímaní rozhodnutia z roku 2007 k dispozícii, na účely zváženia záujmov, ktoré vykonal v súlade s ustanoveniami smernice 2000/60, primeranú voľnú úvahu, keďže povolenie projektu vodnej elektrárne predstavuje zložité rozhodnutie zahŕňajúce prognostické faktory.

Posúdenie Súdnym dvorom

O prípustnosti žaloby

40 Rakúska republika sa v podstate na jednej strane domnieva, že predmetná žaloba nie je dostatočne jasná a presná v zmysle článku 120 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, najmä pokiaľ ide o výhradu založenú na údajnom porušení povinností stanovených v článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 288 ZFEÚ. Na druhej strane sa domnieva, že táto žaloba by mala byť vyhlásená za neprípustnú, keďže Komisia nie je príslušná na posúdenie dôvodnosti konkrétneho projektu a váženia predmetných záujmov vykonané príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

41 Tieto dva dôvody neprípustnosti musia byť odmietnuté.

42 Pokiaľ ide o prvý dôvod neprípustnosti, zo žaloby jasne vyplýva, že Komisia Rakúskej republike vytýka, že sa nezdržala v období medzi 22. decembrom 2000, keď nadobudla účinnosť smernica 2000/60, a 22. decembrom 2009, keď uplynula lehota podľa článku 13 ods. 6 tejto smernice na uverejnenie plánov manažmentu, prijímania ustanovení, ktoré by mohli vážne ohroziť uskutočnenie cieľa stanoveného článkom 4 tejto smernice. Ako uviedla generálna advokátka v bode 30 svojich návrhov, Komisia v bodoch 25 a 26 svojej žaloby výslovne odkazuje na rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i. (C-43/10, EU:C:2012:560), ktorý sa týka rieky Achéloos, v ktorom Súdny dvor konštatoval, že aj pred samotnou uplatniteľnosťou tohto ustanovenia sa členské štáty mali zdržať podľa článku 4 ods. 3 ZEÚ v spojení s článkom 288 ZFEÚ vážneho ohrozovania jeho cieľov.

43 Pokiaľ ide o druhý dôvod neprípustnosti, treba zdôrazniť, ako generálna advokátka uviedla v bode 32 svojich návrhov, že otázka, do akej miery ustanovenia smernice 2000/60 dávajú príslušným vnútroštátnym orgánom voľnú úvahu na uskutočnenie predmetného zváženia a či táto miera voľnej úvahy bola prekročená, sa netýka prípustnosti žaloby, ale jej dôvodnosti.

44 Žaloba je teda prípustná.

O veci samej

45 Komisia v podstate Rakúskej republike vytýka, že rozhodnutím z roku 2007 povolila spochybnený projekt, zatiaľ čo podľa toho istého rozhodnutia tento projekt spôsobí zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm z úrovne „veľmi dobrý“ na úroveň „dobrý“, čo je zakázané článkom 4 ods. 1 smernice 2000/60 a nemôže byť kryté výnimkou zo zákazu zhoršenia stanovenou v článku 4 ods. 7 písm. c) tejto smernice.

46 Na úvod treba, ako je vysvetlené v bode 18 tohto rozsudku, uviesť, že klasifikácia stavu vôd rieky Schwarze Sulm pred vykonaním spochybneného projektu, ako bola stanovená rozhodnutím z roku 2007, bola prehodnotená v roku 2013. Týmto posledným rozhodnutím tak hajtman Štajerska znížil túto úroveň stavu z úrovne „veľmi dobrý“ na úroveň „dobrý“, takže z hľadiska uvedeného rozhodnutia spochybnený projekt už nespôsoboval zhoršenie tohto stavu vôd z „veľmi dobrého“ na „dobrý“.

47 Treba však uviesť, že rozhodnutie z roku 2013 nie je predmetom tejto žaloby. Totiž na jednej strane, ak sa Komisia domnieva, že v predmetnej veci nemožno zohľadniť toto rozhodnutie a deklasifikáciu stavu úrovne povrchovej vody rieky Schwarze Sulm, na ktoré poukázala s cieľom určiť, či spochybnený projekt spôsobí zhoršenie tohto stavu, táto inštitúcia v rámci tejto žaloby nespochybnila posúdenie dôvodnosti uvedeného rozhodnutia ani nezahrnula to isté rozhodnutie do žalobných návrhov. Na druhej strane sa Rakúska republika tiež neodvolávala na rozhodnutie z roku 2013 pred Súdnym dvorom s cieľom spochybniť existenciu takéhoto zhoršenia a tvrdiť, že prijatím tohto rozhodnutia, ku ktorému došlo po uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku, skončila tvrdené nesplnenie povinnosti. Nespochybňuje tak, že na účely tejto žaloby treba zohľadniť stav vôd rieky Schwarze Sulm, ako bol vyhodnotený rozhodnutím z roku 2007, ale domnieva sa, že tento projekt nie je v rozpore s článkom 4 smernice 2000/60, keďže zhoršenie stavu vôd, ktoré spôsobuje, je odôvodnené z hľadiska článku 4 ods. 7 tejto smernice.

48 Za týchto podmienok je opodstatnené na účely tejto žaloby zohľadniť iba klasifikáciu stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm, ako bola stanovená rozhodnutím z roku 2007, a nezohľadniť rozhodnutie z roku 2013.

49 S cieľom posúdiť zlučiteľnosť rozhodnutia z roku 2007 s ustanoveniami smernice 2000/60 treba pripomenúť, že povinnosti stanovené v článku 4 tejto smernice sú ako také uplatniteľné až od 22. decembra 2009, keď uplynula lehota priznaná členským štátom podľa článku 13 ods. 6 tejto smernice na uverejnenie plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, body 51 až 56).

50 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa však členské štáty, pre ktoré je smernica určená, musia počas lehoty na prebratie smernice zdržať prijímania ustanovení, ktoré by mohli vážne ohroziť uskutočnenie cieľa stanoveného danou smernicou. Keďže takáto povinnosť zdržania sa platí pre všetky vnútroštátne orgány, musí sa chápať tak, že odkazuje na prijatie akéhokoľvek opatrenia, všeobecného aj konkrétneho, ktoré môže vyvolať takýto ohrozujúci účinok (rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, bod 57, ako aj citovaná judikatúra).

51 V dôsledku toho, hoci sa článok 4 smernice 2000/60 na spochybnený projekt nevzťahoval ku dňu, keď bolo prijaté rozhodnutie z roku 2007, Rakúska republika ním nebola menej zaviazaná, a to aj pred dňom uplynutia lehoty stanovenej podľa článku 13 ods. 6 tejto smernice členským štátom na uverejnenie plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia, zdržať sa prijímania ustanovení, ktoré by mohli vážne ohroziť uskutočnenie cieľa stanoveného týmto článkom 4 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, bod 60).

52 Preto na účely preskúmania tejto žaloby treba preskúmať, či spochybnený projekt môže spôsobiť zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm a ak áno, zistiť, či takéto zhoršenie môže byť kryté výnimkou zo zákazu zhoršenia stanovenou v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60.

– O zhoršení stavu rieky Schwarze Sulm

53 Treba uviesť, že odôvodnenie 25 smernice 2000/60 uvádza, že na zabezpečenie dobrého stavu povrchovej a podzemnej vody v celej Únii a zabránenie zhoršovaniu stavu vôd na úrovni Európskej únie majú byť stanovené environmentálne ciele. Navyše zo znenia článku 4 ods. 1 písm. a) bodu i) tejto smernice, ktoré uvádza, že „členské štáty vykonajú potrebné opatrenia na zabránenie zhoršeniu stavu všetkých útvarov povrchovej vody“, vyplýva, že prijatie takýchto opatrení členskými štátmi je povinné. V tomto ohľade treba chápať povolenie osobitného projektu, akým je projekt dotknutý rozhodnutím z roku 2007, ako takéto vykonanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, body 31, 32 a 35).

54 Súdny dvor tak rozhodol, že článok 4 ods. 1 písm. a) smernice 2000/60 sa neobmedzuje na programové vyhlásenia samotných cieľov plánovania manažmentu, ale hneď ako sa určí ekologický stav vodného útvaru, vyvoláva záväzné účinky v každej etape postupu stanoveného v tejto smernici (rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 43).

55 V tomto ohľade režim výnimiek stanovený v článku 4 ods. 7 tejto smernice predstavuje skutočnosť, ktorá podporuje výklad, podľa ktorého má prevencia zhoršenia stavu útvarov vody záväznú povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 44).

56 Okrem toho treba zdôrazniť, že štruktúra kategórií výnimiek stanovených v tomto ustanovení umožňuje domnievať sa, že článok 4 tejto smernice neobsahuje iba zásadné povinnosti, ale týka sa aj konkrétnych projektov. Dôvody výnimky sa totiž uplatnia najmä vtedy, keď ciele tohto článku 4 nie sú dodržané v dôsledku nových modifikácií fyzikálnych vlastností útvarov povrchovej vody, z ktorých vyplývajú negatívne následky, alebo v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka. Môže k tomu dôjsť v dôsledku nových povolení projektov. Nie je totiž možné oddelene posudzovať projekt a vykonávať plány manažmentu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 47).

57 Na tieto konkrétne projekty sa v dôsledku toho vzťahuje povinnosť zabrániť zhoršeniu stavu vodných útvarov stanovená v článku 4 smernice 2000/60.

58 Tento stav sa určuje podľa ekologických kvalitatívnych pomerov rozdelených pre každú kategóriu povrchovej vody do piatich tried, a to prostredníctvom limitnej hodnoty biologických prvkov kvality, teda hodnoty, ktorá vymedzuje hranicu medzi týmito jednotlivými triedami, konkrétne veľmi dobrý, dobrý, priemerný, zlý a veľmi zlý (rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 57).

59 V tomto ohľade Súdny dvor spresnil, že o zhoršenie stavu útvaru povrchovej vody v zmysle článku 4 ods. 1 písm. a) bodu i) smernice 2000/60 ide vtedy, len čo sa stav prinajmenšom jednej z kvalitatívnych zložiek v zmysle prílohy V tejto smernice zhorší o jednu triedu, hoci toto zhoršenie nevedie k celkovo horšiemu zaradeniu útvaru povrchovej vody. Pokiaľ sa však dotknutá kvalitatívna zložka v zmysle tejto prílohy už nachádza v najnižšej triede, akékoľvek zhoršenie tejto zložky je zhoršením stavu útvaru povrchovej vody (rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 69).

60 V predmetnej veci zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že práce nevyhnutné na výstavbu vodnej elektrárne dotknutej spochybneným projektom sa dotknú toku rieky Schwarze Sulm na dĺžke 8 km. S cieľom určiť ekologický stav tejto rieky v zmysle smernice 2000/60 vyhotovil v priebehu roka 2006 Institut für Bodenkultur Wien (Inštitút agronómie Viedeň, Rakúsko) znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že stav útvarov povrchovej vody tejto rieky bol „veľmi dobrý“ a že tento projekt mal byť z dôvodu zhoršenia tohto stavu, ktoré mal spôsobiť, zamietnutý. Klasifikácia stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm ako „veľmi dobrý“ bola založená na konečnom výsledku plánovaní v určitom období, ktoré viedli v súlade s článkom 13 smernice 2000/60 k vypracovaniu plánu z roku 2009.

61 Okrem toho vo svojej odpovedi na prvú výzvu Rakúska republika nespochybnila skutočnosť, že vykonanie spochybneného projektu spôsobí zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm, ale odvolávala sa na výnimku zo zákazu zhoršenia podľa článku 4 ods. 7 písm. c) smernice 2000/60 tvrdiac, že nadradeným verejným záujmom bolo použiť skôr obnoviteľné zdroje energie, akým je energia z vodnej elektrárne.

62 Nakoniec, ako uvádza Rakúska republika v bode 20 svojho vyjadrenia k žalobe, v rozhodnutí z roku 2007, strana 192 a nasl., samotný hajtman Štajerska uznal, že projekt spôsobí „prinajmenšom čiastočné zhoršenie stavu povrchovej vody“, pričom „zachovanie ‚veľmi dobrej úrovne‘ v predmetnom úseku OK 8026600“ je vo verejnom záujme, a že „v ‚hornom‘ vodnom útvare OK 8026600 v úseku približne 8 km je jeden zo stavov uvedených v § 30a zákona o vode dotknutý zhoršením o jeden stupeň, a to z ‚veľmi dobrého‘ na ‚dobrý‘“.

63 Za týchto podmienok sa zdá, že spochybnený projekt môže spôsobiť zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm tak, ako je vyhodnotený rozhodnutím z roku 2007.

– O výnimke zo zákazu zhoršenia podľa článku 4 ods. 7 smernice 2000/60

64 Treba pripomenúť, že s výhradou priznania výnimky je nevyhnutné vyhnúť sa akémukoľvek zhoršeniu stavu útvarov povrchovej vody. Povinnosť zabrániť takémuto zhoršeniu tak ostáva záväzná v každej fáze vykonávania smernice 2000/60 a je uplatniteľná na každý druh a každý stav útvaru povrchovej vody, pre ktorý sa prijal alebo mal prijať plán manažmentu. Dotknutý členský štát je v dôsledku toho povinný odmietnuť povolenie projektu, ak tento projekt môže zhoršiť stav dotknutého vodného útvaru alebo ohroziť dosiahnutie dobrého stavu útvarov povrchovej vody, okrem prípadu, že by sa usudzovalo, že na uvedený projekt sa vzťahuje výnimka podľa článku 4 ods. 7 tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 50).

65 Súdny dvor tak rozhodol, že ak projekt môže spôsobiť negatívne účinky pre vodu, ako sú uvedené v článku 4 ods. 7 tejto smernice, môže byť napriek tomu povolený, ak sú splnené podmienky uvedené v článku 4 ods. 7 písm. a) až d) tej istej smernice (rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, body 67 a 69).

66 V predmetnej veci na určenie, či bolo rozhodnutie z roku 2007 prijaté v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60, treba zistiť po prvé, či sa uskutočnili všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu spochybneného projektu na stav dotknutého vodného útvaru, po druhé, či dôvody projektu boli menovite uvedené a vysvetlené, po tretie, či tento projekt zodpovedá nadradenému verejnému záujmu a/alebo prínosy pre životné prostredie a spoločnosť z dosiahnutia cieľov stanovených v článku 4 ods. 1 tejto smernice sú prevážené prínosmi pre ľudské zdravie, udržanie bezpečnosti ľudí alebo trvalo udržateľný rozvoj, ktoré by vyplývali z vykonania toho istého projektu, a po štvrté, či očakávané prínosy nie je z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov možné dosiahnuť prostriedkami, ktoré by boli podstatne lepšou environmentálnou voľbou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. septembra 2012, Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a i., C-43/10, EU:C:2012:560, bod 67).

67 Na tvrdenie, že spochybnený projekt je v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60, Rakúska republika uvádza, že výstavba vodnej elektrárne na rieke Schwarze Sulm má za cieľ rozvoj energií z obnoviteľných zdrojov. Komisia sa však v podstate domnieva, že uvedením tohto argumentu sa Rakúska republika iba obmedzuje na tvrdenie, že výroba energií z obnoviteľných zdrojov vo všeobecnosti zodpovedá nadradenému verejnému záujmu bez toho, aby špecifikovala, či by sa na spochybnený projekt mala vzťahovať výnimka zo zásady zákazu zhoršenia.

68 V tomto ohľade treba najskôr uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, druhá z podmienok vysvetlených v bode 66 tohto rozsudku je v predmetnej veci zjavne splnená, keďže rozhodnutie z roku 2007 podrobne vysvetľuje dôvody spochybneného projektu, jeho vplyv na životné prostredie a tvrdené výhody tohto projektu.

69 Ďalej treba zdôrazniť, že výstavba vodnej elektrárne, ako ju opisuje spochybnený projekt, môže byť skutočne nadradeným verejným záujmom.

70 V tomto ohľade sa musí členským štátom priznať určitá miera voľnej úvahy na určenie, či konkrétny projekt je v takomto záujme. Smernica 2000/60, ktorá bola prijatá na základe článku 175 ods. 1 ES (teraz článok 192 ods. 1 ZFEÚ), totiž stanovuje spoločné zásady a globálny rámec akcie na ochranu vôd a zabezpečuje koordináciu, integráciu, ako aj z dlhodobého hľadiska rozvoj všeobecných zásad a štruktúr umožňujúcich ochranu a ekologicky udržateľné používanie vody v Únii. Tieto zásady a tento rámec musia byť rozvinuté neskôr členskými štátmi prostredníctvom osobitných opatrení. Táto smernica tak nesmeruje k úplnej harmonizácii právnych predpisov členských štátov v oblasti vôd (rozsudky z 30. novembra 2006, Komisia/Luxembursko, C-32/05, EU:C:2006:749, bod 41; z 11. septembra 2014, Komisia/Nemecko, C-525/12, EU:C:2014:2202, bod 50, a z 1. júla 2015, Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, C-461/13, EU:C:2015:433, bod 34).

71 V rámci tejto voľnej úvahy sa Rakúska republika mohla oprávnene domnievať, že spochybnený projekt, ktorý má za cieľ podporiť výrobu energií z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom energie z vodnej elektrárne, je nadradeným verejným záujmom.

72 Článok 194 ods. 1 ZFEÚ totiž stanovuje, že v rámci vytvorenia a fungovania vnútorného trhu a so zreteľom na potrebu zachovávať a zlepšovať životné prostredie sleduje politika Únie v oblasti energetiky v duchu solidarity medzi členskými štátmi cieľ zabezpečovať fungovanie trhu v oblasti energetiky, cieľ zabezpečovať bezpečnosť dodávok energie v Únii, cieľ presadzovať energetickú efektívnosť, úsporu a vývoj nových a obnoviteľných zdrojov energie a cieľ podporovať prepojenie energetických sietí (rozsudok zo 6. septembra 2012, Parlament/Rada, C-490/10, EU:C:2012:525, bod 65).

73 Okrem toho podpora obnoviteľných zdrojov energie, ktorá predstavuje jednu z najvyšších priorít Únie, je odôvodnená najmä tým, že využívanie týchto zdrojov energie prispieva k ochrane životného prostredia a trvalo udržateľnému rozvoju a môže prispievať k bezpečnosti a diverzifikácii dodávok

energie, ako aj umožňovať rýchlejšie dosiahnutie cieľov Kjótskeho protokolu, pripojeného k rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách (rozsudok z 26. septembra 2013, IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, bod 56).

74 Okrem toho treba zdôrazniť, že v predmetnej veci vnútroštátne orgány zvážili výhody očakávané zo spochybneného projektu a zhoršenie stavu útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm, ktoré by z neho vyplývalo. Na základe tohto zváženia sa mohli domnievať, že tento projekt je v záujme trvalo udržateľného rozvoja, že sa uskutočnili všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu tohto projektu na stav dotknutého útvaru povrchovej vody a že ciele sledované týmto projektom nebolo možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprimeraných nákladov dosiahnuť prostriedkami, ktoré by boli podstatne lepšou environmentálnou voľbou.

75 V tomto ohľade, ako sa uviedlo v bode 37 tohto rozsudku, zo spisu predloženého Súdnemu dvoru vyplýva, že na prijatie rozhodnutia z roku 2007 vychádzal hajtman Štajerska najmä zo štúdie vypracovanej Inštitútom pre správu elektrickej energie a inováciu v oblasti energií, ktorú mu predložili žiadatelia o povolenie výstavby vodnej elektrárne.

76 Iste, autori tejto štúdie pripomenuli, že je úlohou príslušného orgánu zvážiť dotknuté záujmy, osobitne očakávané prínosy spochybneného projektu a jeho vplyv na stav útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm.

77 Hajtman Štajerska však po tom, čo pripomenul, že uvedená štúdia „zrozumiteľne a presvedčivo dokladá, že energia z vodných zdrojov všeobecne a [spochybnený projekt] konkrétne sú v súlade s nadradeným verejným záujmom a majú veľký význam pre udržateľný rozvoj (regiónu)“, sám zdôraznil, že autori tejto štúdie „podrobne opí[sali] pozitívnu energetickú bilanciu projektu vzhľadom na značnú výšku spádu vody na relatívne krátku vzdialenosť ako aj ekonomické aspekty projektu pre miestne hospodárstvo“, že „pozitívny prínos projektu k zníženiu tempa globálneho otepľovania nahradením výroby fosílnej energie, ktorá je zdrojom CO^2, [bol] tiež vysvetlený presvedčivo“, a že štúdia „tiež [poukázala] na to, že užitočné ciele [projektu] nie je možné dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré by boli z hľadiska životného prostredia významne lepšie“. Zo spisu predloženého Súdnemu dvoru tiež vyplýva, že boli stanovené realizovateľné kroky na zmiernenie nepriaznivého vplyvu spochybneného projektu na stav dotknutého vodného útvaru, najmä na obmedzenie dopadu tohto projektu na migráciu rýb prostredníctvom vybudovania rybieho priechodu.

78 Rozhodnutie z roku 2007 tak s ohľadom na túto štúdiu dospelo k tomuto záveru:

„Regionálne a nadregionálne výhody [spochybneného projektu] pre životné prostredie, klímu a ekonomiku, na ktoré presvedčivo poukázala správa, vyvažujú tento nepriaznivý dôsledok [tohto] projektu (ktorý je v porovnaní s inými možnými nepriaznivými dôsledkami malý) na stavy uvedené v § 30a [WRG]. Vzhľadom na to, že vďaka [uvedenému] projektu môže byť k dispozícii značné množstvo čisto vyrábanej energie, musí rozhodujúci orgán zohľadniť významný verejný záujem na tomto opatrení z hľadiska trvalo udržateľného energetického rozvoja.

Po zvážení týchto okolností rozhodovanej veci dospel orgán k záveru, že verejný záujem na výstavbe vodnej elektrárne ‚Schwarze Sulm‘ výrazne prevažuje nad zistenými zásahmi do environmentálnych cieľov uvedených v § 30 a nasl. a v § 104 a § 104a [WRG]“.

79 Plán z roku 2009 následne v súlade s článkom 4 ods. 7 písm. b) smernice 2000/60 zahŕňal analýzu očakávaných prínosov spochybneného projektu, a to výrobu energie z vodných zdrojov predstavujúcu 2 promile regionálnej výroby a 0,4 promile celoštátnej výroby.

80 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Komisia, teda hajtman Štajerska posúdil spochybnený projekt ako celok, vrátane jeho priameho a nepriameho dopadu na ciele smernice 2000/60, a zvážil výhody tohto projektu a jeho nepriaznivé vplyvy na stav útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm. Konkrétne v rámci

tohto posúdenia zohľadnil skutočnosť, že táto rieka má veľmi vysokú ekologickú kvalitu, ale vzhľadom na rôzne očakávané výhody uvedeného projektu dospel k záveru, že s týmto projektom súvisiace verejné záujmy výrazne prevažujú nad zásahmi do cieľa nezhoršovania, ktorý táto smernica sleduje. Neodvolával sa teda iba abstraktne na nadradený verejný záujem na výrobe obnoviteľnej energie, ale vychádzal z podrobnej vedeckej analýzy konkrétne tohto projektu a následne rozhodol, že podmienky pre výnimku zo zákazu zhoršenia sú splnené.

81 Z vyššie uvedeného vyplýva, že hajtman Štajerska, ktorý rozhodol na základe štúdie inštitútu, ktorá mu mohla poskytnúť relevantné informácie o dôsledkoch spochybneného projektu, zohľadnil všetky podmienky stanovené v článku 4 ods. 7 smernice 2000/60 a mohol oprávnene dospieť k záveru, že sú splnené.

82 Na spochybnenie posúdenia, ktoré vykonal hajtman Štajerska, Komisia najmä uvádza, že energia z vodnej elektrárne je iba jedným z druhov obnoviteľnej energie a že energia vyrábaná vodnou elektrárňou, ktorej sa týka spochybnený projekt, bude mať iba zanedbateľný vplyv na zásobovanie elektrinou ako na regionálnej, tak na celoštátnej úrovni. Pri neexistencii konkrétnych výhrad Komisie, umožňujúcich napríklad zistiť, v čom je štúdia uvedená v bode 75 tohto rozsudku, ktorej závery boli začlenené do rozhodnutia z roku 2007, neúplná alebo chybná, pri nedostatočnej analýze ekologického dopadu tohto projektu na stav útvarov povrchovej vody rieky Schwarze Sulm alebo nedôveryhodnosti odhadov výroby elektrickej energie z vodnej elektrárne, a vzhľadom na neexistenciu komparatívnych prvkov umožňujúcich kvalifikovať plánovanú výrobu elektrickej energie s ohľadom na rozsah uvedeného projektu ako nízku, je však nutné konštatovať, že Komisia tvrdené nesplnenie povinnosti nepreukázala.

83 Zo všetkých vyššie uvedených úvah vyplýva, že žaloba Komisie musí byť zamietnutá ako nedôvodná.

O trovách

84 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku Súdny dvor uloží účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rakúska republika navrhla uložiť Komisii povinnosť nahradiť trovy konania a Komisia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť všetky trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloba sa zamieta.

2. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy